

Ztg. č. 2/1931. Vycházejí z nejnovějších literárních projevů o této otázce (Dr. S w o b o d a: Die Neugestaltung der Grundbegriffe unseres bürgerl. Rechtes, ihre Bedeutung für die Gegenwart und für das Privatrecht der Zukunft, 1929, str. 27 násl., jenž zastává názor, že soud v n e s p o r n é m ř í z e n í může naříditi manželce, aby se vrátila do společné domácnosti, ale že je n e p ř í p u s t n a e x e k u c e k vynucení tohoto návratu, naproti čemuž L e n h o f f v Klangově koment. k obč. z. sv. 7, str. 563—565 zastává uplatnění tohoto nároku ž a l o b o u a p ř í p u s t n o s t e x e k u c e) a z judikatury nejv. soudu vídeňského a porozhlédnuv se po cizím právu, dochází podle rak. práva k těmto výsledkům: 1. Otázka není v zákoně upravena, donucení je n e p ř í p u s t n é, p o n ě v a d ů ž je n e m r a v n é a n e l z e j e u s k u t e č n í t i. Odůvodňuje to asi takto: i t. zv. manželská povinnost (v užš. smyslu) je nepochybně povinností právní, nikoli jen mravní, a přece je podle panujícího mínění nejen vynucení její, ale i žaloba na její plnění nepřipustna. Je-li tedy v §§ 92 a 93 obč. z. vyslovena povinnost k manž. spoluzítí jako povinnost p r á v n í, není tím ještě vyslovena připustnost jejího v y n u c e n í. Tuto dlužno zkoumati podle § 7 obč. z. V §§ 26 a 879 je vyslovena všeobecná myšlenka, že se soudce nemá propůjčiti k vynucení něčeho, co odporuje »dobrým mravům«. Nemravným může býti nejen to, co má býti vynuceno, ale už samo použití donucovací moci. Tomu je tak v tomto případě, neboť »manželské společenství má jen tenkrátě smysl mravní, nespočívá-li tam, kde není lásky, alespoň na vynucení. V našich očích je znehodnocením manželství, znesvěcením jeho posvátnosti v etickém smyslu, musí-li býti použito policejní nebo soudní moci k tomu, aby uprchlý manžel byl ke druhému dopraven«. Není-li ve vynucení ke společnému spoluzítí zároveň nepřímou zahrnuto i donucování k souloži, která má zůstatí nevynutitelnou? Ostatně jakékoli donucení ztroskotá na tom, že zpět přivedený manžel může znovu uprchnouti, neboť obmezovati jej v osobní svobodě není dovoleno.

2. N e p ř í p u s t n o u je n e j e n o m e x e k u c e, a l e u ů ž t a k é v y d á n í p ř í k a z u s o u d n í h o s a m o. Neboť uplatniti nárok na vrácení do společné domácnosti bylo by třeba ž a l o b o u, nikoliv v n e s p o r n é m řízení, a rozhodnouti o něm r o z s u d k e m. Na výkon tohoto rozsudku nebylo by lze tedy použiti § 19 nesp. pat. Proto praví autor, »chceme-li možnost soudní exekuce vůbec vyloučiti, nezbyvá nic jiného, než chopiti zlo u kořene a vyloučiti nejenom exekuci, nýbrž i samo vydání takového soudního příkazu«. Sankci na opuštění manžela bylo by hledati na jiném poli: v povinnosti alimentární a v důvodu k rozvodu a u nás i k rozluce. Zdá se, že autor jde při thesi pod č. 2. příliš daleko; neboť i rozsudek sám o sobě (aniž je exekvován) může někdy způsobiti nápravu a možnost rozsudku je s t o, předejítí opuštění manž. spoluzítí.

Přeplněná advokacie je zjevem všeobecným, zejména ve velkých městech. V mimořádné valné schůzi b e r l í n s k é advokátní komory stal se pokus čeliti novému přílivu advokátů

do Berlína tím, že by se tam na dobu šesti let uzavřel přístup k advokacii. Pokus však ztroskotal; při hlasování bylo 190 hlasů pro, 255 proti. Nebyl by také způsobit zlu čeliti, poněvadž advokáti do města nepřipuštění by se usazovali jinde, což by zase vedlo k přeplnění venkovských míst.

Přeplněné právnické fakulty jsou, jak se zdá, zjevem všeobecným. Stesky na to zaznívají z Francie, Německa i Ameriky. Jsou hledány příčiny toho i prostředky, jak tomu čeliti. Příčinami tohoto zjevu zabývá se prof. H e d e m a n n (D. Jur. Ztg. 1/1931). Pátrá, proč přes neutěšené vyhlídky, které čekají na právnický dorost, příliv na právnické fakulty neutuchá, a vidí jednu z příčin především ve s t r a n i c k ý c h p o l i t i c k ý c h p o m ě r e c h. Politické strany se ucházejí o studentskou duši, nestarají se o to, jak se studentstvu bude jednou v životě dařiti, ale vycházejí ze zásady, že čím více studentů, tím lépe, jsou-li to jen straníci. Jinou příčinu spatřuje ve velkém množství různých »školních typů« středních škol (v Německu počítá se jich na 40 až 60); toto pokusnictví ovšem nepodává náležitý a nutný základ pro studium na vysokých školách. S tím souvisí pak velmi nepříznivé akademické poměry, jak se vytvářely. University přestávají zjednávat studujícím plné vědecké vzdělání, jež by bylo základem světového názoru a tvořilo z jednotlivců osobnosti a takto zároveň zjednávalo výchovu k povolání. Přeplnění znemožňuje osobní styk, stranická politika maří věrné přátelství mezi studentem a profesorem, pokusnictví ve školství činí půdu pod nohama vratkou. Obecného a ihned působivého prostředku proti těmto nebezpečím nevidí. Je třeba trpělivosti a zatím omeziti se na prostředky zlo z e s l a b u j í c í. Od zostření zkoušek si Hedemann mnoho neslibuje, poněvadž propadlí přicházejí znovu ke zkouškám a procento těch, kdo opět propadávají a se ke zkouškám nevracejí, je malé. — Stejně bolesti má s přeplněním právnických fakult F r a n c i e. Na pařížské universitě hledá se odpomoc právě ve zostření požadavků při zkouškách. Tak při zkouškách v I. ročníku propadá 70%, ve II. a III. ročníku (studia trvají jen tři roky) asi 50%. Přesto příliv studentstva neutuchá, naopak. Špatné výsledky zkoušek odůvodňují se i zde neuspokojivou přípravou střední školy, vedlejšími zaměstnáními studujících, sporty a p. (D. Jur. Ztg. č. 23/1930.) — Ve Spojených státech severoamerických studuje na vysokých školách více než milion osob, což souvisí se snahou vyloučiti »duševní konkurenci« ciziny. Tento ohromný počet vysokoškolských studujících vynikne, srovná-li jej s Německem. Toto má asi 100.000 studujících a Spojené státy severoamerické, jejichž počet obyvatelstva je asi dvojnásobný než v Německu, přes milion. Vzhledem k tomu, že v Americe poslední dva ročníky německých středních škol navštěvují již školy vysoké, mělo by mít Německo asi 250.000 studujících na vysokých školách, aby poměr k Americe byl úměrný. (D. Jur. Ztg. 1/1930.)

Z Právnické jednoty v Praze. Právnická jednota zahájila své druhé přednáškové období dne 12. února 1931 v nové budově práv-